

ДЕРЖАВА І КУЛЬТУРА: ВИБІР ПРИОРИТЕТІВ, ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ В ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ

Скиданенко Я. С.

Науковий керівник – ст. викладач Сергієва А. В.

Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. українознавства, тел. (057) 702-14-98)

E-mail: yaroslav.skydanenko@nure.ua

The thesis is devoted to the description of the tools and mechanisms of humanitarian and social policy in Ukraine, and the justification of their necessity.

Здобувши незалежність, український народ заклав передумови побудови сучасної суверенної держави, що має здійснювати економічну, соціальну і гуманітарну політику в інтересах своїх громадян. Проте успадкована з минулого системна криза, повільність процесів європейської та євроатлантичної інтеграції негативно вплинули на відтворення і розвиток її людського потенціалу. Метою дослідження є розгляд інструментів та механізмів гуманітарної та соціальної політики для впливу та контролю над громадськістю.

Досвід зарубіжних країн переконливо засвідчує, що для результативної реалізації суспільних перетворень влада повинна заручитися реальною підтримкою громадськості. Цього можна досягти через «прозорість реформ», яка передбачає наступні кроки у гуманітарній сфері.

Використання механізмів публічності та транспарентності, широке застосування дорадчо-консультативних процедур (зокрема, через Громадську гуманітарну раду при Президентові України) при прийнятті рішень, що дозволить створити в суспільстві атмосферу соціальної довіри, яка є іманентною складовою успіху будь-яких реформ, встановити відносини соціального партнерства з недержавними інституціями, інститутами громадянського суспільства.

Інтенсивну інформаційно-просвітницьку роботу з національною та зарубіжною громадськістю. Для цього необхідно використовувати не лише прямі, а й опосередковані інформаційні приводи (тобто, не тільки політичні, а й визначні науково-інтелектуальні, культурно-мистецькі). Активне просування Україною своїх гуманітарних національних інтересів у зарубіжжі та популяризація вітчизняної культури. Йдеться про органічне доповнення внутрішньополітичних гуманітарних заходів відповідними кроками в зовнішній політиці. Впровадження новітніх соціально-правових механізмів регулювання поведінки особи в сфері трудових відносин, через розвиток колективно- та індивідуальнодоговірних врегулювань питань у сфері праці та соціального захисту.

Забезпечення зростання реальної заробітної плати як основного джерела грошових надходжень населення та важливого стимулу до трудової активності

відповідно до зростання ВВП, наближення рівня заробітної плати до реальної вартості робочої сили на ринку праці, поступового доведення частки оплати праці в структурі ВВП до рівня, характерного для країн-членів ЄС.

Основним механізмом забезпечення довгострокової самодостатності й конкурентоспроможності України в глобалізованому світі має стати формування нової якості життя людини на основі якісного розвитку людського потенціалу нації, що зумовлює необхідність збільшення інвестування в людський капітал, розвиток соціальної інфраструктури та підвищення якості життя найчисельніших (а не лише найбільш бідних) прошарків населення як підґрунтя для формування середнього класу – основи стабільності суспільства. Практична реалізація такого принципу перетворює соціальну політику на один із провідних чинників гуманітарного розвитку, робить її дієвою складовою стратегії досягнення національної солідарності.

З метою забезпечення цих гарантій закон установлює певні права та обов'язки громадян у сфері культури. Важливою тут є необхідність гарантувати права людини б на культурний розвиток, доступ до цінностей мистецтва та літератури, відповідний рівень і якість культурних послуг. «Гарантії доступу пов'язані, насамперед, із забезпеченістю людей певним обсягом культурних пропозицій шляхом збереження, розвитку та активного використання культурної спадщини, розвитку інфраструктури, упровадження досягнень науково-технічного прогресу» [2, с. 101].

Отже, запровадження соціальних механізмів які були розглянуті, та розвиток гуманітарної політики в Україні забезпечить створення для людини як головного національного ресурсу умов реалізації всіх її можливостей, зростанню частки інтелектуального продукту в національному продукті, утвердження інноваційності як домінуючої моделі економічної поведінки, досягнення найвищих ступенів свободи особистості і водночас її готовність брати відповідальність за себе, свою родину, місцеву громаду і країну.

Література

1. Зубченко С. О. «Гуманітарна політика як мультиплікатор соціального капіталу Української Держави». Аналітична записка URL: <https://niss.gov.ua/en/node/955> (дата звернення: 01.03.2021).

2. Погорелова А. Культура і влада по різні боки: як допомогти їм об'єднатися / А. Погорелова // Людина і влада. 1999. № 8–10.

3. Жулинський М. Г. Рубан Ю. Г. та інші «Концепція гуманітарного розвитку України» Національний інститут стратегічних досліджень, вул. Пирогова, 7-А, м. Київ, 01030